

Станція 1. «Ерготерапія при захворюваннях нервової системи»

ЗАВДАННЯ 1

Пацієнтка О., 38 років у наслідок черепно-мозкової травми, яку отримала в автомобільній транспортній пригоді (ДТП) 1 місяць тому, направлена в реабілітаційне відділення для консультації ерготерапевта і проходження реабілітації в амбулаторних умовах.

Із анамнезу: Шкала Коми Глазго 10 (середнього ступеня), травми опорно-рухового апарату відсутні. Рівень когнітивного функціонування за шкалою Ранчо 7. Оксана мати 2 дітей 6 і 8 років, вдова. До ДТП відводила дітей до школи та забирала їх. Працювала адміністратором у приватній стоматологічній клініці. Вдома виконувала усю хатню роботу, готувала їжу.

Скарги: Важко дотримуватися визначеного розкладу, витрачає набагато більше часу на вирішення звичайних побутових справ. Не може вирішити звичайні проблеми в нових ситуаціях, часто роздратована, інколи діє не подумавши. Має проблеми з плануванням діяльності, інколи забуває що мала зробити і не доводить справу до кінця. Важко утримувати увагу в стресових ситуаціях або за наявності відволікаючих чинників, вирішити звичайні проблемами, особливо при одночасному виконанні декількох задач, або коли до неї двоє дітей звертаються одночасно. Думає повільніше в стресових ситуаціях, виникають труднощі із готівковими розрахунками в магазині. Через недотримання розкладу діти часто запізнюються до школи. Хоче повернутися до роботи.

1. Продемонструйте комунікативні навички.
2. Підготуйте необхідний інвентар для виконання завдання.
3. Складіть план реабілітаційного обстеження.
Проведіть оцінювання пацієнтки за допомогою короткої шкали оцінки психічного статусу Mini-Mental State Examination (MMSE). Оцініть результати обстеження. Проаналізуйте та встановіть прогноз.
4. Визначте 2 короткотривалі реабілітаційні цілі.
5. Складіть план ерготерапевтичних втручань для досягнення цілей.
6. Заповніть бланк-відповідь.

АЛГОРИТМ ВИКОНАННЯ ЗАВДАННЯ

№	Навичка	Примітка
1.	Здобувачу необхідно привести свій зовнішній вигляд належним чином (гудзики застібнуті, халат поправлений, та ін.). Перед втручанням помити руки та обробити антисептиком. Привітатися з пацієнтом, представити себе, запитати як звертатися до нього. Ознайомити пацієнта з метою проведення обстеження та втручання, провести інструктаж пацієнта щодо процедури проведення обстеження та втручання, а також уточнити наскільки правильно він зрозумів цю інформацію. Отримати згоду на проведення маніпуляції	0-0,25-0,5
2.	Підготувати необхідний інвентар для проведення обстеження: (бланк-опитувальник Mini-Mental State Examination (MMSE), ручка, аркуш паперу)	0-0,5-1
3.	Скласти план реабілітаційного обстеження за наведеними параметрами: Оцінити результати обстеження за наведеними: <i>А. Орієнтація у часі і просторі</i> 1. Який зараз рік? 1 2. Яка зараз пора року? 1 3. Назвіть сьогоднішню дату 1 4. Який зараз день тижня? 1 5. Який зараз місяць? 1 6. Чи можете Ви сказати мені, де ми знаходимося? (Наприклад, в якому штаті ми знаходимося?) 1 7. В якій країні ми знаходимося? 1 8. В якому місті ми знаходимося? 1 9. Яка назва або адреса місця, де ми знаходимося? 1 10. На якому поверсі будівлі ми знаходимося? 1	0-0,5-1

	<p><i>Б. Реєстрація (фіксація у пам'яті)</i> 11. Я збираюся назвати Вам три об'єкти. Після того як я їх назву, я хочу, щоб Ви повторили їх. Повторіть їх, тому що я попрошу Вас назвати їх знову через декілька хвилин. АВТОБУС ДВЕРІ ТРОЯНДА Будь ласка, повторіть назви для мене (затрати часу — 1 секунда для кожного предмета). Дайте 1 бал за кожен правильну відповідь при першій спробі пацієнта. Підрахуйте кількість спроб. Запишіть кількість спроб: (3).</p> <p><i>В. Увага та рахування</i> 12. Поступово віднімайте від 100 по 7 (93–86–79–72–65). (Підрахунок: Підрахуйте кількість правильних віднімань (0–5 балів)). 1</p> <p><i>Г. Згадування</i> «Назвіть три предмети, які я просив Вас запам'ятати». 13. Автобус: 1 14. Двері: 1 15.Троянда: 1</p> <p><i>Д. Мова</i> 16. (Покажіть наручний годинник) Як це називається? 1 17. (Покажіть олівець) Як це називається? 1 18. Я попрошу Вас повторити речення, яке я скажу. Речення таке: «Ніяких якщо, і, але». Дозволяється лише одна спроба. 1 19. Прочитайте слова, написані на цьому аркуші, потім зробіть те, що там написано. (На аркуші написано): «Закрийте очі». Завдання виконано правильно, якщо пацієнт закрити очі. 1 20. Я дам Вам аркуш паперу. Коли я це зроблю, Ви: – візьмете аркуш паперу правою рукою – складете папір навпіл обома руками і – покладете папір на Ваше коліно. Прочитайте всю інструкцію, потім дайте пацієнту аркуш паперу. Не повторюйте інструкцію і не керуйте пацієнтом (дайте по 1 балу за кожен вірно виконаний крок). 3 21. Напишіть будь-яке повне речення на аркуші паперу. 1 22. Ос'я малюнок. Будь ласка, скопіюйте малюнок на тому ж аркуші паперу. Завдання виконане правильно, якщо дві п'ятисторонні фігури перетинаються, утворюючи чотиристоронню фігуру, і якщо всі кути в п'ятисторонніх фігур збережені. 1. Загальна кількість балів: 30</p> <p><u>Оцініть результати обстеження:</u> Інтерпретація результатів: Можлива максимальна кількість балів 30 використовується для забезпечення повної картини дійсних когнітивних функцій окремої особи на основі безпосереднього спостереження за виконанням тестових завдань. Кількість балів <24 є загальноприйнятим мінімально допустимим значенням, що вказує на наявність когнітивних порушень.</p>	
4.	<p>Сформувані 2 короткотривалі цілі реабілітації у SMART-форматі: -дотримання розкладу дня, тайм менеджмент (через 2 тижні пацієнтка зможе дотримуватися розкладу дня із використанням розкладу і невеликих вербальних підказок); -відновлення функції лічби для готівкових розрахунків (через 2 тижні пацієнтка зможе купити декілька продуктів (2-3) у магазині користуючись калькулятором) Узгодити цілі із пацієнткою.</p>	0-0,5-1
5.	<p>Скласти план втручань для досягнення цілей: <u>Ціль 1: дотримання розкладу дня, тайм менеджмент</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - скласти розклад дня разом із пацієнткою - Проводити терапевтичні заняття із декількох завдань одночасно, поступово зменшуючи вербальні і мануальні підказки - збільшувати складність та швидкість завдань <p><u>Ціль 2: відновлення функції лічби для готівкових розрахунків</u> починати просту лічбу у межах 10</p> <ul style="list-style-type: none"> - здійснювати арифметичні розрахунки із додавання, віднімання письмово, із використанням спеціальних роздаткових матеріалів (можна використовувати зошити для математики початкових класів та ін.) - поступово переходити на усні арифметичні розрахунки, поступово ускладнюючи завдання - заняття з імітацією покупок та готівкових розрахунків у магазині із врахуванням часу - користування калькулятором на телефоні при імітації покупок <p>Подякувати пацієнтці.</p>	0-0,5-1
6.	Заповнити бланк-відповідь	0-0,25-0,5

Об'єктивний структурований клінічний іспит
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
ОПП «Ерготерапія»
Станція 1. «Ерготерапія при захворюваннях нервової системи»

ЗАВДАННЯ 2

Пацієнт 58 років, будівельник.

Діагноз: Геморагічний інсульт в правій півкулі головного мозку, лівобічний геміпарез.

Клінічні дані: 14 днів тому на тлі гіпертонічного кризу розвинувся геморагічний інсульт. Протягом 10 днів лікувався в неврологічному відділенні районної лікарні. Поступив у відділення фізичної та реабілітаційної медицини для проходження курсу реабілітації на післягострому етапі. Пересувається самостійно по кімнаті, тримаючись правою рукою за меблі, потребує допомоги при ходьбі коридором.

Скарги: ігнорування лівої сторони тіла, предметів догляду, їжі на тарілці та всього, що знаходиться із лівого боку. Важко шукає потрібні речі біля себе, у шафі та поличках, столі із лівого боку.

1. Продемонструйте комунікативні навички.
2. Підготуйте необхідний інвентар для виконання завдання.
3. Складіть план реабілітаційного обстеження.
Оцініть поля зору пацієнта. Проаналізуйте та оцініть результати обстеження, встановіть прогноз.
4. Визначте 2 короткотривалі реабілітаційні цілі.
5. Складіть план та стратегії втручання для досягнення цілей.
6. Заповніть бланк-відповідь.

АЛГОРИТМ ВИКОНАННЯ ЗАВДАННЯ

№	Навичка	Примітка
1.	Здобувачу необхідно привести свій зовнішній вигляд належним чином (гудзики застібнути, халат попросований, та ін.). Перед втручанням помити руки та обробити антисептиком. Привітатися з пацієнтом, представити себе, запитати як звертатися до нього. Ознайомити пацієнта з метою проведення обстеження та втручання, провести інструктаж пацієнта щодо процедури проведення обстеження та втручання, а також уточнити наскільки правильно він зрозумів цю інформацію. З'ясувати чи немає протипоказань до проведення обстеження. Отримати згоду на проведення маніпуляції	0-0,25-0,5
2.	Підготувати необхідний інвентар для проведення обстеження (кушетка, або ліжко, або стілець, ручка, аркуш паперу)	0-0,5-1
3.	Скласти план реабілітаційного обстеження за наведеними параметрами: Пояснити пацієнту, що він має відповідати на запитання під час перевірки полів зору. Всі дії мають супроводжуватись вербально, щоб пацієнт міг орієнтуватись у тому, що відбувається. У ході опитування звернути увагу на суб'єктивні порушення полів зору. Дати їм характеристику, визначити локалізацію. Запропонувати хворому сісти обличчям до терапевта на відстані 1 м, спиною до світла. Запропонувати пацієнту закрити одне око і дивиться відкритим оком у протилежне око терапевта. Під час дослідження пацієнт закриває ліве око, а терапевт – праве, і навпаки. Переміщуючи палець від периферії до центра, терапевту необхідно порівняти своє поле зору з полем зору хворого. За нормального поля зору пацієнт повинен побачити об'єкт одночасно з терапевтом. У разі застосування цього методу	0-0,5-1

	<p>порівняти своє поле зору (воно має бути нормальним) з полем зору пацієнта. Методика дає змогу виявити значні звуження і грубі дефекти поля зору. Оцінити результати обстеження порушення полів зору у пацієнта. Дати їм характеристику.</p> <p>Закінчити виконання навички.</p>	
4.	<p>Сформувати 2 короткотривалі цілі реабілітації у SMART-форматі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розширення поля зору з лівого боку (через тиждень пацієнт буде самостійно повертати голову у лівий бік, реагуючи на слуховий та яскравий візуальний подзразник) - самостійне вживання їжі, яка знаходиться на тарілці (через тиждень пацієнт зможе їсти яскраві продукти, які знаходяться ліворуч на тарілці); - Узгодити цілі із пацієнтом 	0-0,5-1
5.	<p>Скласти план втручань для досягнення цілей:</p> <p>Ціль 1: розширення поля зору з лівого боку:</p> <p>Навчити пацієнта повертати голову у лівий бік використовуючи слухову, тактильну та візуальну інформацію та привернення уваги та для формування компенсації наявного порушення полів зору. Терапевтичні вправи: Слідкування за указкою з яскравим кінцем, або предметом і переміщення у межах зорового поля у напрямках вгору – вниз, праворуч, ліворуч, по діагоналі. Ерготерапевт слідкує чи зможе пацієнт переміщувати погляд та утримувати на цілі, вести поглядом. Якщо ні – зосередитись на рухах вниз, праворуч, ліворуч у тому полі зору, у якому пацієнт може відслідковувати ціль, поступово збільшуючи траєкторію цілі.</p> <p>Терапевтичні завдання: витирання столу, миття вікон яскравими ганчірками, переступання при ходьбі через яскраві предмети, пошук предметів у кімнаті, на столі, у шафі, на картинках та ін., слідкування за предметом, та предметами що рухаються.</p> <p>*Під час ходи і переміщення завжди страхувати пацієнта із лівого боку.</p> <p>Ціль 2: самостійне вживання їжі, яка знаходиться на тарілці:</p> <p>Впливати на оточуюче середовище шляхом подавання продуктів для їжі на тарілку, чи на таці, спочатку по одному, потім додаючи ще один.</p> <p>Застосовувати слухові підказки із розташування предметів за годинниковою стрілкою.</p> <p>З метою розширення поля зору з лівого боку використовувати яскраві кольорові маячки, підсвічування, маркери.</p> <p>Подякувати пацієнтці.</p>	0-0,5-1
6.	Заповнити бланк-відповідь	0-0,25-0,5

Об'єктивний структурований клінічний іспит
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
ОПП «Ерготерапія»
Станція 1. «Ерготерапія при захворюваннях нервової системи»

ЗАВДАННЯ 3

Пацієнтка 55 років. Вчителька ручної праці у сільській школі.

Діагноз: Ішемічний інсульт лівої півкулі головного мозку, який трапився 6 місяців тому. Протягом 3 тижнів лікувалася в неврологічному відділенні. Звернулася на консультацію до ерготерапевта у районну поліклініку. Пересувається самостійно без допомоги, вийшла на роботу 3 місяці тому.

Відчуває труднощі із пошуком предметів без зорового контролю у темноті, сумочці. Найвні залишкові явища порушення чутливості пальців верхньої кінцівки та недосконалого пінцетного типу хапання. Важко справляється із застібанням гудзиків та блискавок на одязі.

1. Продемонструйте комунікативні навички.
2. Підготуйте необхідний інвентар для виконання завдання.
3. Складіть план реабілітаційного обстеження.
Проведіть нейрофізичне обстеження – відчуття стереогнозу.
Проаналізуйте та оцініть результати обстеження.
4. Визначте 2 короткотривалі реабілітаційні цілі.
5. Складіть план реабілітаційних втручань для досягнення цілей.
6. Заповніть бланк-відповідь.

АЛГОРИТМ ВИКОНАННЯ ЗАВДАННЯ

№	Навичка	Примітка
1.	Здобувачу необхідно привести свій зовнішній вигляд належним чином (гудзики застібнуті, халат попросований, та ін.). Перед втручанням помити руки та обробити антисептиком. Привітатися з пацієнтом, представити себе, запитати як звертатися до нього. Ознайомити пацієнта з метою проведення обстеження та втручання, провести інструктаж пацієнта щодо процедури проведення обстеження та втручання, а також уточнити наскільки правильно він зрозумів цю інформацію. Провести опитування пацієнта щодо наявності протипоказань (підвищення АТ, температури тіла). Отримати згоду на проведення маніпуляції	0-0,25-0,5
2.	Підготувати необхідний інвентар для проведення обстеження (стілець, стіл, ручка, аркуш паперу, шпилька, монета, ключ, гудзики різної форми, темна пов'язка на очі.)	0-0,5-1
3.	Скласти план реабілітаційного обстеження за наведеними параметрами: Пацієнт сидить у зручному кріслі, напр. стілець з високою спинкою. Зав'яжіть очі пацієнта або попросіть пацієнта закрити очі. Кладіть різні предмети в руку пацієнта. Якщо пацієнта погано маніпулює рукою, терапевт може рухати предмет в його руці. Тестуйте в зручному, розслабленому положенні в тихій обстановці, очі пацієнта закриті. Однак, не допускайте щоб пацієнта протягом тривалого періоду був із закритими очима, щоб уникнути плутанини або хвилювання. Поясніть, що тепер ви хочете перевірити, наскільки клієнт може ідентифікувати предмети/ сказати, що це за предмети, не дивлячись на них. Це те, що ми робимо, коли щось відчуваємо на дотик і знаходимо необхідну річ, не заглядаючи в кишеню чи сумочку. Показати предмети, напр. шпилька, гудзик, ручка, ключ, монета та попросіть клієнта назвати їх (важливо знати, що клієнт не має проблем з вірним називанням цих предметів). Перед офіційним оцінюванням попросіть клієнта описати якість відчуттів - до інсульту або початку захворювання та відмінності між двома сторонами	0-0,5-1

	<p>Спершу перевіряйте відчуття на неураженій стороні. Покладіть один із предметів у руку клієнта. Терапевт може запропонувати клієнту відчутти це пальцями тієї ж руки. Після того, як предмет названий, заберіть його і попросіть клієнта тримати руку відкритою, і ви помістите інший предмет в його руку. Після завершення попросіть клієнта відкрити очі, а потім поясніть, що ви зробите те саме з іншою рукою.</p> <p>Змінійте періодичність торкання та розташування місця стимулювання для перевірки точності відповіді клієнта.</p> <p>Попросіть клієнта порівняти якість відчуття з неураженою стороною.</p> <p>Надайте клієнту відгук про ваші висновки.</p> <p><i>Відповідь:</i> Попросіть клієнта описати матеріал, з якого він виготовлений, та назвати предмет.</p> <p>Стереогноз неушкоджений: відповіді швидкі та точні. Відсутній: відповіді не отримано. Порушення: Затримка реакції, відчуття невідповідне до стимулу або змінної точності</p>	
4.	<p>Сформувати 2 короткотривалі цілі реабілітації у SMART-форматі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - збільшення відчуття (стереогнозу) розпізнавання предметів (пацієнтка за тиждень зможе увімкнути настільну лампу на приліжковій тумбі). - самостійне застібання гудзиків та блискавок на одязі (пацієнтка за тиждень зможе самостійно застібати гудзик, або блискавку із використанням допоміжного приладдя без сторонньої допомоги за 1 хв.). <p>Узгодити цілі із пацієнтом</p>	0-0,5-1
5.	<p>Скласти план втручань для досягнення цілей:</p> <p><u>Ціль 1: збільшення відчуття (стереогнозу) розпізнавання предметів</u></p> <p>Терапевтичні вправи: можна використовувати: тактильні кубики або циліндри з такими матеріалами: бавовна, оксамит, мереживо, тюль, вата, корок, гума, дерево, метал, липучка, гладенька, жорстка, , спочатку здоровою рукою, потім ураженою.</p> <p>Тренування розпізнавання форм і поверхонь спочатку великих предметів, потім малих (пряма, гладенька, жорстка). Розпізнавання із закритими очима тканин різної текстури – від синтетики до шовку, спочатку здоровою рукою, потім ураженою.</p> <p>Розпізнавання геометричних фігур, предметів: довільно розкласти предмети на столі або сховати їх у миску з намистинами чи сочевицею. Завданням пацієнта буде знайти їх, спочатку здоровою рукою, потім ураженою.</p> <p><u>Ціль 2: самостійне застібання гудзиків та блискавок на одязі</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - застібання великих гудзиків перед дзеркалом - застосування спеціальних допоміжних пристроїв для застібання гудзиків та блискавок - модернізувати блискавки спеціальним кільцем, або подовженою резинкою, чи стрічкою. <p>Подякувати пацієнтові.</p>	0-0,5-1
6.	Заповнити бланк-відповідь	0-0,25-0,5